

**APEK**

Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije
Stegne 7, p. p. 418
1001 Ljubljana
telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01
e-naslov: info.box@apek.si, http://www.apek.si
davčna št.: 10482369

Številka: 0603-3/2010/4
Datum: 17.12.2010

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, po pooblaščenih osebah agencije Rajku Jerenecu po uradni dolžnosti izdaja na podlagi 7. odstavka 32. člena Zakona o poštinih storitvah (Ur. l. RS, št. 51/2009 in 77/2010) in 18. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. l. RS, št. 43/2007-UPB 1), v postopku nadzora, naslednjo:

ODLOČBO

1. Pošta Slovenije d.o.o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor, mora v roku 5 dni od vročitve te odločbe spremeniti cene v **Splošnih pogojih za dostop do poštnega omrežja Pošte Slovenije d.o.o.** in sicer za poštne pošiljke korespondence (standardno pismo, navadno pismo do 20 g, navadno pismo nad 20 g do 50 g in dopisnico) za vse nivoje dostopa v skladu z naslednjo tabelo:

	Standardno pismo	Navadno pismo do 20 g	Navadno pismo nad 20 g do 50 g	Dopisnica
1. dostop	16,82 %	33,69 %	27,45 %	39,76 %
2. dostop	22,39 %	37,98 %	31,65 %	43,70 %
3. dostop	27,72 %	42,47 %	37,89 %	48,37 %

in sicer tako, da mora za odstotek iz tabele znižati ceno iz cenika univerzalne poštne storitve za storitve prenosa standardnega pisma, navadnega pisma do 20 g, navadnega pisma nad 20 g do 50 g in dopisnice.

2. Pošta Slovenije d.o.o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor, mora cene dostopa spremeniti ob vsaki spremembi cen univerzalne poštne storitve, tako, da odstotek iz prejšnje točke izreka vedno odšteje od aktualne cene univerzalne poštne storitve.
3. V postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev:

Pošta Slovenije d.o.o. (v nadaljevanju: Pošta Slovenije) je dne 21.09.2010 na svoji spletni strani www.posta.si v razdelku <http://www.posta.si/opis-storitve/495/Zakon-in-splosni-pogoji> objavila Splošne pogoje za dostop do poštnega omrežja družbe Pošta Slovenije d.o.o. z oznako september 2010 (v nadaljevanju: Splošni pogoji), dne 23.09.2010 pa je Agencijo za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) obvestila o objavi Splošnih pogojev preko elektronske pošte.



Zakon o poštних storitvah (Ur. l. RS, št. 51/2009 in 77/2010, dalje ZPSto-2), v 2. odstavku 32. člena določa, da mora izvajalec univerzalne storitve na podlagi splošnih pogojev za izvajanje poštних storitev in cen storitev objaviti pregledne in nediskriminacijske pogoje za dostop iz prvega odstavka tega člena skupaj s ceno in načinom dostopa.

Cene, po katerih izvajalec zamenljive storitve na podlagi pogodbe dostopa do omrežja poštne infrastrukture, morajo biti stroškovno naravnane (1. odstavek 32. člena), hkrati pa izvajalec univerzalne storitve, to je Pošta Slovenije, pri določitvi cene ne sme diskriminirati različnih izvajalcev zamenljivih storitev (3. odstavek 32. člena)

Agencija je pregledala in proučila cene, objavljene v Splošnih pogojih (priloga 2 Splošnih pogojev). Te cene je primerjala s cenami univerzalne storitve iz Splošnih pogojev izvajanja univerzalne poštne storitve (Ur. l. RS št. 31/2007) in sicer z (maloprodajnimi) cenami poštних pošilk korespondence do 50 g v notranjem prometu (Cenik poštних storitev v notranjem prometu, ki velja od 01.08.2010).

Agencija je ugotovila, da Pošta Slovenije ponuja izvajalcem zamenljivih storitev dostop do svojega poštne omrežja na tri načine (trije dostopi):

Prvi dostop je oblika dostopa, pri kateri izvajalec zamenljivih storitev dostopa do regijskih sprejemnih pošt 1102 Ljubljana, 2102 Maribor, 3102 Celje, 4101 Kranj, 5102 Nova Gorica, 6104 Koper-Capodistria, 8101 Novo mesto ali 9101 Murska Sobota in sicer s pošilkami sortiranimi do nivoja dostavne pošte.

Drugi dostop je oblika dostopa, pri kateri izvajalec zamenljivih storitev dostopa do regijskih sprejemnih pošt 1102 Ljubljana, 2102 Maribor, 3102 Celje, 4101 Kranj, 5102 Nova Gorica, 6104 Koper-Capodistria, 8101 Novo mesto ali 9101 Murska Sobota in sicer s pošilkami sortiranimi do nivoja dostavnega okraja.

Tretji dostop je oblika dostopa, pri kateri izvajalec zamenljivih storitev dostopa do dostavne pošte s pošilkami za naslovnike na dostavni pošti, na kateri odda pošiljke, ki so sortirane do nivoja dostavnega okraja.

Ob primerjavi posameznih cen univerzalne storitve in cen posameznih vrst dostopa je Agencija ugotovila, da so razmerja med cenami in njihovimi popusti nesorazmerna, da je Pošta Slovenije dodala »dodatek« k ceni iz cenika univerzalne storitve, ki pomeni zvišanje cene glede na ceno za posamično storitev ter da so cene oblikovane tako, da so storitve za višjo težnostno stopnjo cenejše.

Tako je na primer za 1. dostop pri standardnem pismu cena ostala enaka, pri navadnem pismu do 20 g in dopisnici pa se je zvišala, za 2. dostop se je cena zvišala pri navadnem pismu do 20 g in dopisnici, pri 3. dostopu pa se je zvišala cena pri dopisnici.

Standardno pismo in dopisnica imata znotraj cenika univerzalne storitve enako ceno in sicer 0,2417 EUR (brez DDV), ki potem pri standardnem pismu pri 1. dostopu ostane enaka, in se v 2. dostopu zniža za 7,2 % in v tretjem za 15,39 %. Cena za dopisnico se zviša v 1. dostopu za 33,72 %, v 2. dostopu za 25,69 % (na osnovno oz. maloprodajno ceno) in v 3. dostopu zviša za 15,60 % (na osnovno oz. maloprodajno ceno). Razlika v cenah za obe storitvi znaša v 3. dostopu 0,0749 EUR v korist dopisnice. V 2. in 3. dostopu sta ceni za navadno pismo od 20 do 50 g nižji od cene za navadno pismo do 20 g.

Agencija je tako ugotovila naslednja relevantna dejstva



- da družba Pošta Slovenije s cenami iz dostopa izpostavlja svoje potencialne konkurente na trgu »škarjam cen«, ker jim zaračunava grosistično ceno (ceno iz dostopa), ki je višja od maloprodajne cene (cena univerzalne storitve) po kateri sama nudi storitve (v primeru navadnega pisma do 20 g v 1. in 2. dostopu, ter dopisnice v 1., 2. in 3. dostopu),
- da družba Pošta Slovenije izpostavlja svoje konkurente pre nizki razliki med maloprodajnimi (cenami univerzalne storitve) in grosističnimi cenami (cene za dostop), zato da se potencialnemu konkurentu vstop na zadevni trg ne bi izplačal ali da celo ne bi mogel pokriti vseh stroškov nudenja zadevne storitve (primer popustov za standardno pismo).
- da družba Pošta Slovenije svojim konkurentom ponuja enako ceno na grosističnem in maloprodajnem trgu (primer standardno pismo v 1. dostopu).
- da družba Pošta Slovenije med mogočimi potencialnimi konkurenti vnaprej vrši selekcijo, saj določa ugodne pogoje za dostop s pošilkami višjih težnostnih stopenj (primer navadno pismo nad 20 g do 50 g v 2. in 3. dostopu je cenejše od navadnega pisma do 20 g).

Na podlagi navedenih ugotovitev je Agencija prišla do zaključka, da objavljene cene družbe Pošta Slovenije za dostop za pošiljke do 50 g v Ceniku dostopa do omrežja niso pregledne, nediskriminatorne in ne temeljijo na stroških. Posledično je Agencija izvedla stroškovni izračun cen dostopa oz. izračunala »popust« za dostop glede na veljavne cene univerzalne poštne storitve.

O svojih ugotovitvah je Agencija z dopisom št. 0603-3/2010/1 z dne 25.11.2010 obvestila Pošto Slovenije ter jo v smislu prve alineje 1. odstavka 65. člena ZPSto-2 pozvala, da ugotovljene nepravilnosti sama odpravi, in sicer tako da nemudoma, najkasneje pa v roku 15 dni od prejema, spremeni cene v Ceniku dostopa do omrežja, da bodo le-te v skladu z določbami 32. člena ZPSto-2 (stroškovne in nediskriminacijske) ter izračuni Agencije. Hkrati ji je Agencija podrobno opisala in predstavila način, kako je izračunala stroškovne cene za dostop. Ob tem je Pošta Slovenije tudi seznanila, da je o odpravljenih nepravilnostih dolžna obvestiti Agencijo (5. odstavek 29. člena ZIN), ter da v primeru, da Pošta Slovenije ne bo ravnala v skladu s pozivom, da ji bo Agencija na podlagi določbe 7. odstavka 32. člena ZPSto-2 z odločbo naložila spremembo cen, kot jih je sama izračunala.

Pošta Slovenije pozivu Agencije ni sledila. Dne 13.12.2010 je posredovala dokument, naslovljen kot »Ugovor zoper spremembo cenika za dostop do omrežja Pošte Slovenije« (ki se vodi pod opr. št. 0603-3/2010-2 in 3) ter mu priložila Pravno mnenje Inštituta za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

V svojem odgovoru Pošta Slovenije navaja, da je Agencija s pozivom kar sama določila popuste, ki bi jih morala Pošta Slovenije dodeljevati izvajalcem zamenljivih storitev za dostop do poštnega omrežja za pošiljke korespondence do 50 g. Pošta Slovenije ugotavlja, da Agencija ni upoštevala predlogov cen dostopa, ki jih je Pošta Slovenije posredovala Agenciji z dopisom št. 01/14-9830/1-2010 z dne 17.09.2010, niti argumentov danih v postopku, ter je v odstotku od maloprodajnih cen arbitrarno določila nesorazmerne popuste, verjetno z željo da čimbolj spodbudi konkurenco v razmerah liberalizacije trga poštnih storitev, čeprav naj bi s tem neutemeljeno škodila Pošti Slovenije. Pošta Slovenije še navaja, da je izključna odgovornost Agencije za nastanek situacije, v kateri Pošta Slovenije zaradi s strani Agencije regulirane tržne cene na dan začetka uveljavitve liberalizacije trga rezerviranih storitev v določenih masnih razredih ne dosega lastne cene. Pošta Slovenije ugotavlja, da je glede na popolno regulacijo cen s strani Agencije očitek Agencije o »škarjah cen« popolnoma



neutemeljen in nerazumljiv, saj Pošta Slovenije ne more samostojno določati maloprodajnih cen.

Očitki Pošte Slovenije, da Agencija ni upoštevala predlogov cen dostopa, ki jih je posredovala Pošta Slovenije, so neutemeljeni. Agencija je preverila s strani Pošte Slovenije javno objavljene cene za dostop in preverila njihovo stroškovno utemeljenost, pri čemer je ugotovila da objavljene cene niso ustrezne, saj ne temeljijo na stroških. Prvi odstavek 32. člena ZPSto-2 izrecno določa, da mora cena dostopa do poštne infrastrukture ali storitev iz nabora univerzalne storitve temeljiti na stroških. Nadalje Agencija ugotavlja, da mora Pošta Slovenije sicer za spremembo maloprodajnih cen poštних storitev pridobiti soglasje Agencije, vendar pa to ne pomeni, da je s tem avtomatsko izključena možnost nastanka škarij cen oziroma prenizke razlike med maloprodajnimi cenami poštних storitev in veleprodajnimi cenami dostopa. Pošta Slovenije namreč kljub določenim maloprodajnim cenam uveljavlja previsoke veleprodajne cene dostopa in s tem svojim konkurentom, ki bi na trg želeli vstopiti z dostopom do poštne infrastrukture Pošte Slovenije, preprečila učinkovit vstop na trg in konkurenčno ponujanje storitev. Agencija je pri preverjanju cen dostopa, ki jih je Pošta Slovenije javno objavila na svojih spletnih straneh, ugotovila, da so popusti prenizki oziroma da je v nekaterih primerih razlika med maloprodajnimi cenami poštних storitev in veleprodajnimi cenami dostopa dejansko premajhna (npr. pri standardnem pismu), medtem ko je v nekaterih primerih ugotovila, da so maloprodajne in veleprodajne cene enake (npr. standardno pismo v 1. dostopu), v nekaterih primerih pa celo, da so veleprodajne cene dostopa višje od maloprodajnih cen, po katerih Pošta Slovenije sama nudi storitve (npr. navadno pismo do 20 g v 1. in 2. dostopu in dopisnice v 1., 2. in 3. dostopu). To pomeni, da bi konkurent Pošte Slovenije, ki bi namesto nje opravil določen del storitve in bi se zato Pošta Slovenije izognila delu svojih stroškov, moral Pošti Slovenije plačati več, kot pa Pošta Slovenije zaračuna končnemu uporabniku v primeru, ko sama opravi celotno storitev.

Nadalje Pošta Slovenije v Odgovoru na poziv navaja, da je pri Inštitutu za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani naročila strokovno pravno mnenje o pozivu Agencije, ki ga je priložila svojemu odgovoru (v nadaljevanju: Mnenje). Pošta Slovenije se v celoti sklicuje na ugotovitve v Mnenju, pri čemer poudarja, da naj bi Agencija brez zakonske podlage presojala pogoje dostopa glede storitev, ki so v trenutku vodenja postopka zakonsko urejene kot rezervirane storitve, da je Agencija določala cene dostopa na podlagi določil ZPSto-2, kljub temu, da naj bi ji navedena zakonska podlaga omogočala zgolj odločanje glede dolžnosti objave pogojev dostopa in (pogojno) nediskriminatornosti pogojev dostopa ne pa tudi cen ter da ni upoštevala postopka, kot ga urejajo 32., 62. in 63. člen ZPSto-2. Pošta Slovenije tako navaja, da priloženo pravno mnenje ugotavlja, da je navedeno ravnanje Agencije neprimerno in nima podlage v veljavni zakonodaji Republike Slovenije vse do trenutka prenehanja zakonskega monopola iz 73. člena ZPSto-2 oziroma do morebitnega začetka postopka iz četrtega odstavka 32. člena ZPSto-2.

Agencija ugotavlja, da so zaključki v Mnenju, ki ga je Pošta Slovenije priložila odgovoru na poziv, napačni in neutemeljeni. Avtorja Mnenja namreč ugotavljata, da naj bi Agencija brez zakonske podlage presojala pogoje dostopa glede storitev, ki so v trenutku vodenja postopka zakonsko urejene kot rezervirane storitve v skladu s 73. členom ZPSto-2. V Mnenju je navedeno, da dejstvo, da je Pošta Slovenije že objavila cene dostopa do tistega dela poštних



storitev, ki so v trenutku objave teh cen še vedno urejene kot rezervirane, Agenciji ne daje nikakršne pravice, da se o njih izjavlja ali da Pošti Slovenije v zvezi s tem nalaga kakršnekoli obveznosti. Mnenje nadalje navaja, da naj bi Splošni pogoji o dostopu do poštnega omrežja v delu, ki se nanaša na rezervirane storitve, pričeli veljati šele 01.01.2011, ko bo prenehal tudi zakonski monopol iz 73. člena ZPSto-2, kar naj bi tudi smiselno izhajalo iz besedila 19. člena Splošnih pogojev. Nadalje Mnenje ugotavlja, da naj bi Direktiva 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o spremembi Direktive 87/67/ES glede popolnega oblikovanja notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti stopila v veljavo šele s 01.01.2011. Poziv Agencije naj bi se torej nanašal na cene poštnih pošilk korespondence do 50 g v notranjem prometu, ki do omenjenega datuma ostaja zakonski monopol Pošte Slovenije. Zato naj takšen poziv ne bi imel pravne podlage, saj naj bi urejal nekaj, kar bo šele pričelo veljati v pravnem redu Evropske Unije in Republike Slovenije. Zgoraj citirana Direktiva v 2. členu določa, da so države članice dolžne sprejeti zakone in druge predpise, potrebne za usklajitev s to Direktivo, najpozneje do 31.12.2010, na podlagi česar avtorja Mnenja ugotavljata, da naj bi se Direktiva začela uporabljati šele 01.01.2011. Avtorja Mnenja tako zaključita da pred 01.01.2011 Agencija nima pooblastila ne v Direktivi, kot tudi ne v ZPSto-2, ki Direktivo implementira, da bi Pošti Slovenije nalagala obveze, ki še niso začele pravno učinkovati.

Agencija ugotavlja, da ima Pošta Slovenije kot izvajalec univerzalne storitve v skladu s 73. členom ZPSto-2 do 31.12.2010 izključno pravico izvajanja rezerviranih storitev. Tudi če je mogoče slediti avtorjema Mnenja, ki ugotavljata, da do izteka zakonsko določenega monopola izvajalec zamenljivih storitev ne more zahtevati dostopa v zvezi z rezerviranimi storitvami, pa to ne pomeni, da to odvezuje Pošto Slovenije od izpolnjevanja njenih obveznosti v skladu z 32. členom ZPSto-2. Navedeni člen ZPSto-2, ki ureja dostop do poštnih infrastrukture ali storitev iz nabora univerzalne storitve, v drugem odstavku določa, da mora izvajalec univerzalne storitve, torej Pošta Slovenije, objaviti pregledne in nediskriminacijske pogoje za dostop skupaj s ceno in načinom dostopa. Pošta Slovenije je Splošne pogoje za dostop, vključno za dostop do infrastrukture za izvajanje storitev, ki so do 31.12.2010 opredeljene kot rezervirane, dejansko objavila, pri čemer je v skladu z zakonom objavila tudi cene. Samo dejstvo, da 73. člen ZPSto-2 določa monopol Pošte Slovenije do 31.12.2010 pa ne pomeni, da do tega datuma ne velja 32. člen ZPSto-2 oziroma da do tega datuma Pošti Slovenije ni treba upoštevati 32. člena ZPSto-2 v delu, ki določa, da mora cena dostopa temeljiti na stroških. Sedmi odstavek 32. člena ZPSto-2 določa, da Agencija izvajalcu univerzalne storitve z odločbo lahko naloži ukrepe, povezane z izpolnjevanjem tega člena, kar je Agencija po preverjanju objavljenih cen in ugotovitvi, da te niso ustrezne, ker ne temeljijo na stroških, tudi storila s predmetno odločbo. Še enkrat, 72. člen ZPSto-2 daje Pošti Slovenije pravico do izključnega izvajanja določenih poštnih storitev, medtem ko na njene obveznosti v skladu z 32. členom ZPSto-2 in ustrezne pristojnosti Agencije, nima neposrednega vpliva. Nadalje Agencija ugotavlja, da tudi s strani Pošte Slovenije objavljeni Splošni pogoji o dostopu (november 2010) v 22. členu določajo kot datum začetka veljavnosti 08.12.2010, pri čemer tudi iz 19. člena ne izhaja, da v delu, ki se nanaša na rezervirane storitve ne veljajo do 01.01.2011, temveč samo, da Pošta Slovenija do izteka monopola omogoča dostop le za storitve, ki niso rezervirane v skladu z ZPSto-2. Nadalje je ugotovitev avtorjev Mnenja, da Direktiva 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o spremembi Direktive 87/67/ES glede popolnega oblikovanja notranjega



trga poštних storitev v Skupnosti stopi v veljavo šele s 01.01.2011, popolnoma napačna. Zgoraj citirana direktiva v 2. členu sicer res določa, da morajo države članice sprejeti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 31.12.2010, vendar pa je to skrajni rok za implementacijo direktive v nacionalni pravni red držav članic, nikakor pa ne datum začetka veljave direktive in posledično nacionalnih zakonov, ki direktivo implementirajo. 4. člen navedene Direktive namreč določa, da Direktiva začne veljati na dan objave v Uradnem listu Evropske unije, torej dne 27.02.2008. Skrajni rok za implementacijo navedene Direktive pa tudi nima nobenega neposrednega učinka na veljavo ZPSto-2, ki je Direktivo pravno veljavno implementiral v slovenski nacionalni pravni red in ki je začel veljati dne 03.08.2009.

Nadalje avtorja Mnenja ugotavljata, da naj Agencija ne bi upoštevala postopka, kot ga urejajo 32., 62. in 63. člen ZPSto-2. 32. člen ZPSto-2, ki ureja dostop do poštnega omrežja, v četrtem odstavku določa, da Agencija o dostopu odloči, če v štirih mesecih od zahteve izvajalca zamenljivih ni sklenjena pogodba o dostopu. Avtorja Mnenja ugotavljata, da se lahko postopek, kot ga ureja ZPSto-2, začne zgolj na zahtevo izvajalca zamenljivih storitev (četrty odstavek 32. člena ZPSto-2). Šele po takšni zahtevi nastopi dolžnost izvajalca univerzalne storitve, da v roku štirih mesecev z izvajalcem zamenljivih storitev sklene pogodbo o dostopu. Šele če takšna pogodba ni sklenjena v predpisanem roku, lahko izvajalec zamenljivih zahteva od Agencije, da odloči o dostopu. Avtorja Mnenja zaključita, da je iz teh določb jasno razvidno, da Agencija nima v ZPSto-2 pooblastila, da bi sama začela postopek za ugotavljanje ustreznosti pogojev za dostop, kot so predvideni v Splošnih pogojih. Takšen vrstni red opravil v postopku naj bi bil razviden tudi iz 62. in 63. člena ZPSto-2, ki jasno določata, da Agencija »prizadeva rešiti spor najprej z uvedbo posredovalnega postopka iz 63. člena tega zakona«. Nadalje avtorja Mnenja navajata, da je postopek dostopa do poštne infrastrukture v 32. členu nedvomno urejen tako, da v prvi fazi prepušča iniciativo izvajalcu univerzalne storitve in izvajalcu zamenljivih storitev, ki morata pogodbo o dostopu skleniti v roku štirih mesecev. Šele po tem roku lahko vstopi Agencija in po določbah 62. in 63. člena ZPSto-2 odloči o dostopu. Agencija ugotavlja, da so navedene ugotovitve v Mnenju napačne in nerelevantne. Agencija s pozivom namreč ni določila cen dostopa, ampak je le pozvala Pošto Slovenije, naj prilagodi cene za dostop do omrežja tako, da bodo te temeljile na stroških, čemur je priložila svoj izračun stroškovnih cen. Nadalje Agencija tudi s predmetno odločbo ne odloča o dostopu, ki bi ga zahteval konkretni izvajalec zamenljivih storitev v skladu s četrtyim odstavkom 32. člena ZPSto-2, temveč v skladu s sedmim odstavkom navedenega člena Pošti Slovenije kot izvajalcu univerzalne storitve nalaga ukrepe, povezane z izpolnjevanjem obveznosti iz tega člena, konkretno obveznosti objave splošnih pogojev za dostop s cenami, ki temeljijo na stroških. V skladu z navedenim so navedbe avtorjev Mnenja, da se postopek iz četrtega odstavka 32. člena ZPSto-2 lahko začne zgolj na zahtevo izvajalca zamenljivih storitev, sicer pravilne, vendar pa so obenem popolnoma nerelevantne v predmetnem postopku na podlagi sedmega odstavka 32. člena ZPSto-2.

Nadalje avtorja Mnenja navajata, da naj bi ZPSto-2 Agenciji v zvezi z dolžnostjo izvajalca univerzalne storitve iz 32. člena omogočal zgolj nadzorno ravnanje v smislu kot je to opredeljeno v 4. alineji prvega odstavka 70. člena ZPSto-2. Agencija naj bi torej lahko nadzorovala zgolj to, ali so bili pogoji za dostop sploh objavljeni in ali so ti pogoji objavljeni

nediskriminatorno. Nadalje je v Mnenju navedeno, da določba 65. člena ZPSto-2 omogoča izdajo odločbe, s katero se od naslovnika zahteva odprava pomanjkljivosti, vendar naj bi to v predmetnem primeru lahko pomenilo zgolj dvoje: da (i) objavi pogoje o dostopu ali da (ii) jih objavi nediskriminatorno. Nikakor pa naj ne bi omenjene določbe Agenciji dajale možnosti presoje cen in njihovega predhodnega določanja. Takšen položaj je po mnenju avtorjev Mnenja mogoče konstruirati zgolj v primeru, ko Agencija v skladu s četrtem odstavkom 32. člena ZPSto-2 na zahtevo izvajalca zamenljivih storitev začne postopek, v katerem odloči o dostopu. Agencija ugotavlja, da so navedeni zaključki v Mnenju napačni. Dejstvo, da ZPSto-2 v zvezi z objavo splošnih pogojev za dostop v 1. alineji prvega odstavka 70. člena določa prekršek le za primer, če izvajalec univerzalne storitve ne objavi pregledno in nediskriminacijsko pogojev za dostop v skladu z drugim odstavkom 32. člena tega zakona, ne pomeni, da lahko Agencija v skladu s sedmim odstavkom 32. člena ZPSto-2 z odločbo naloži le pregledno in nediskriminacijsko objavo splošnih pogojev. Sedmi odstavek navedenega člena ZPSto-2 namreč določa, da Agencija lahko izvajalcu univerzalne storitve z odločbo naloži ukrepe, povezane z izpolnjevanjem obveznosti iz tega člena, ki morajo biti pregledni, sorazmerni in nediskriminacijski, pri čemer to zakonsko pooblastilo ni omejeno le na objavo splošnih pogojev, kot napačno sklepata avtorja Mnenja.

V skladu z vsem zgoraj navedenim Agencija ugotavlja, da so zaključki Mnenja napačni in neutemeljeni, saj Agencija ima zakonsko podlago za ugotavljanje ustreznosti objavljenih splošnih pogojev za dostop tudi če se nanašajo na rezervirane storitve, nadalje da sedmi odstavek 32. člena ZPSto-2 Agenciji omogoča ugotavljanje ustreznosti objavljenih pogojev za dostop tudi v smislu cene dostopa ter da Agencija ni kršila pravil postopka kot jih določa ZPSto-2.

Glede na navedeno Agencija na podlagi 7. odstavka 32. člena Pošte Slovenije s to določbo kot ukrep nalaga prilagoditev cen Splošnih pogojih za dostop do poštnega omrežja Pošte Slovenije d.o.o. in sicer tako, da cene poštnih pošiljk korespondence (standardno pismo, navadno pismo do 20 g, navadno pismo nad 20 g do 50 g in dopisnico) prilagodi tako, da bodo te cene odražale dejanske stroške.

Agencija je pri izračunu cen dostopa do omrežja uporabila:

- podatke iz letnega poročila Pošte Slovenije za leto 2009 v skladu z metodologijo »Računovodskega sistema po aktivnostih z uporabo metode popolno alociranih stroškov za Pošto Slovenije«, in sicer podatke, ki izhajajo iz: ločenih računovodski izkazov¹,
- predložene podatke Pošte Slovenije z dne 29.06.2010,
- predložene podatke, ki jih je Pošta Slovenije poslala z dopisom št. 0-14/6610/1-2009 z dne 16.06.2010 v revidiranem Letnem poročilu za leto 2009.

Agencija je iz računovodskega sistema Pošte Slovenije, ki opredeljuje vse aktivnosti po posameznem stroškovnem nosilcu ugotavljala stroške, ki se jim Pošta Slovenije izogne ob morebitnem sprejemu že sortiranih pošiljk. V računovodskem sistemu je družba Pošta Slovenije razkrila metode razporejanja stroškov, in sicer do podrobnosti, kar omogoča jasen pregled razmerja med stroški in cenami storitev.

¹ Podatki so revidirani s strani ABC revizija, družba za revizijo in sorodne storitve d.o.o in so v agregatni obliki objavljeni v Letnem poročilu Pošte Slovenije za leto 2009.



Stroškovna cena storitve je sestavljena iz stroškov posameznih aktivnosti, ki pripadajo določenemu izdelku ali storitvi. Aktivnosti so določene na osnovi procesa dela, kot se izvaja v poštnem prometu. Odraža logično zaporedje opravil vseh faz dela, in sicer ločeno na **sprejem** (sprejem v PLC in sprejem na poštah), **usmerjanje** (ročno usmerjanje in strojno usmerjanje), **transport in vročanje**. Aktivnosti, uporabljene v računovodskem sistemu Pošte Slovenije so prikazane v Seznamu aktivnosti računovodskega sistema, kjer je hkrati vsebinsko prikazano evidentiranje stroškov za vsako aktivnost posebej.

Pri izračunu stroškovne cene posamezne storitve je Agencija ugotavljala katerim lastnim aktivnostim se Pošta Slovenije izogne ob sprejemu sortiranih pošilk na treh nivojih dostopa in sicer za vsako izmed storitev: standardno pismo do 20 g, navadno pismo do 20 g, navadno pismo nad 20 g do 50 g in dopisnico, ki vsaka tudi predstavlja ločen stroškovni nosilec v sistemu ločenega računovodstva.

V spodnji tabeli je prikazan podroben izračun deleža aktivnosti, ki se jim Pošta Slovenije izogne za storitev: standardno pismo do 20 g, navadno pismo do 20 g, navadno pismo nad 20 g do 50 g in dopisnico za 1. dostop.

Tabela: 1. dostop

STORITEV	standardno pismo do 20 g	navadno pismo do 20 g	navadno pismo nad 20 g do 50 g	dopisnica
NAZIV AKTIVNOSTI				
Sprejem na poštah (1-5,14)	0	0	0	0
Odprava s pošt (28,29)	0	0	0	0
Priprava vreč za odpravo (32)	0	0	0	0
Ostale a. povezane s sprejem (50)	0	0	0	0
Sprejem v PLC (51-132)	0,0176	0,0176	0,0176	0,0220
Usmerjanje svežnjev ipd (133,144)	0,0031	0,0031	0,0036	0,0029
Ročno usmerjanje (134-136,145-149)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Strojno usmerjanje (137-139,148-149)	0,0140	0,0140	0,0140	0,0140
Prispetje na pošte (162)	0,0029	0,0031	0,0048	0,0025
Vročanje na poštah (163-167)	0,1130	0,1130	0,1130	0,1130
Prehojena pot (188)	0,0212	0,0224	0,0355	0,0177
Prevozi PLC (199-209)	0,0096	0,0101	0,0152	0,0083
Prevozi - pošte/dostava (218,220)	0,0038	0,0039	0,0052	0,0034
Drugi stroški (244,249)	0,0027	0,0027	0,0027	0,0027
SKUPAJ STROŠKI	0,1879	0,1899	0,2115	0,1865
Stroški uprave	0,0203	0,0209	0,0231	0,0203
Stroški WACC	0,0071	0,0073	0,0081	0,0071
SKUPAJ LASTNA CENA	0,2152	0,2181	0,2427	0,2139
POŠTA IZRAČUN STR.CEN	0,2588	0,3289	0,3345	0,3551
DELEŽ AKTIVNOSTI DOSTOPA	-16,82	-33,69	-27,45	-39,76



Pri izračunu deležev aktivnosti, in sicer 16,82 % za standardno pismo do 20 g; 33,69 % za navadno pismo do 20 g, 27,45 % za navadno pismo nad 20 g do 50 g in delež 39,76 % za dopisnico je po računovodskem sistemu Pošte Slovenije Agencija upoštevala stroške naslednjih aktivnosti: sprejem v PLC (51-132), usmerjanje svežnjev ipd (133,144), strojno usmerjanje (137-139,148-149), prispetje na pošte (162), vročanje na poštah (163-167), prehojena pot (188), prevozi PLC (199-209), prevozi - pošte/dostava (218,220), drugi stroški (244,249) in sorazmeren delež stroškov uprave ter stroškov WACC.

Agencija pri izračunu ni upoštevala aktivnosti, ki so povezane s sprejemom in sicer sprejem na poštah (1-5, 14). Namesto aktivnosti, ki so povezane s sprejemom na poštah (1-5, 14) je Agencija upoštevala aktivnosti, ki so povezane s sprejemom v PLC (51-132) in sicer zato, ker v primeru 1. dostopa Agencija ne more slediti trditvam Pošte Slovenije, da se stroški aktivnosti prenosa ne bodo znižali, ker bi se morali izvesti vsi delovni procesi, ki so zavedeni v Seznamu aktivnosti: ugotavljanje pogojev za prenos, žigosanje znamk oz. lepljenje znamk, zaračunavanje poštne, vnos v računalnik, izstavitve računa ipd. Pošta Slovenije v svojem ugovoru dodaja še, da bi bilo potrebno dodatno preveriti pravilnost pošiljatelj, navedenih na pošiljki, pred vnosom pošiljk v računalnik le te sortirati po masnih stopnjah ipd. in navaja, da se sprejem opravi na enak način, kot če pošiljke ne bi bile sortirane oz. da bo porabljeno celo več časa ob sortiranih pošiljkah, kot če ne bi bile sortirane. Agencija navedbe Pošte Slovenije zavrača, ker ob pregledu 10. člena Splošnih pogojev za dostop do poštnega omrežja Pošte Slovenije d.o.o. ugotavlja, da so zavajajoče, ker navajajo delovna opravila za posamičen sprejem pošiljke od »naključnega uporabnika« in ne od izvajalca dostopa, ki mora v skladu s 1. odstavkom 10. člena pravilno nasloviti pošiljke, ki morajo imeti v skladu z 2. odstavkom istega člena v levem zgornjem kotu izpisan pošiljatelj naslov, v desnem pa oznako »poština plačana pri pošti...«. Tretji odstavek določa, da morajo biti pošiljke povezane v svežnje in vložene v pismarnice in v nadaljevanju mora biti vsak sveženj opremljen s sveženjsko nazivnico s podatki (naziv izvajalca, število pošiljk v svežnju oz. pismarnici, oznako dostavnega okraja ali dostavne pošte ipd.). Pošta Slovenije svojega procesu dela sprejema ob večji količini pošiljk, ki so zložene v pismarnice opremljene z nazivnicami, povezane v svežnje z nazivnicami in opremljene v skladu s Splošnimi pogoji izvajanja univerzalne poštne storitve in Splošnimi pogoji dostopa, ne izvaja, kot ga izvaja ob posamičnem sprejemu pošiljke od »naključnega uporabnika«, kot tudi vsake pošiljke ne tehta, na njih ne lepi poštne znamke, jih ne žigosa in za vsako pošiljko ne izda računa.

Agencija nadalje ni upoštevala aktivnosti odprava s pošt (28, 29), priprava vreč za odpravo (32) in aktivnosti v fazi usmerjanja in sicer ročno usmerjanje (134-136, 145- 147). Ročnega usmerjanja Agencija ni upoštevala, ker zahteve glede pravilnega usmerjanja in opreme pošiljk preprečujejo možnost, da bi bilo ročno usmerjanje potrebno. Odprave s pošt in priprave vreč za odprav Agencija ni upoštevala, ker se izrazito nanašata na fazo sprejema na pošti. Z ugotovljenim Agencija zavrača trditve o izračunih, ki ne temeljijo na stroških in so nesorazmerni.

Pošta Slovenije opozarja in očita Agenciji, da pri dodajanju WACC (tehtani povprečni stroški kapitala) ni upoštevala stopnje 4,8 %, ki je določena z metodologijo. Agencija je upoštevala stopnjo tehtanih povprečnih stroškov kapitala 4,8 % in jih je razporedila na celotno količino posamezne storitve kot stroškovnega nosilca, kar je ustrezno razporejanje in ne morebiti, kot pribitek k vsoti povprečnih stroškov.

Tako znaša skupna lastna cena dostopa do omrežja za standardno pismo do 20 g **0,2152 EUR**, za navadno pismo do 20 g **0,2181 EUR**, za navadno pismo nad 20 g do 50 g **0,2427 EUR** in za dopisnico **0,2139 EUR**. Agencija je navedene lastne cene primerjala z izračunano stroškovno ceno Pošte Slovenije za standardno pismo do 20 g, ki znaša **0,2588 EUR**, za



navadno pismo do 20 g, ki znaša **0,3289 EUR**, za navadno pismo nad 20g do 50 g, ki znaša **0,3345 EUR** in za dopisnico, ki znaša **0,3551 EUR**. Relativna razlika za standardno pismo do 20 g **16,82 %**, za navadno pismo do 20 g znaša **33,69 %**, za navadno pismo nad 20 g do 50 g znaša **27,45 %** in za dopisnico znaša **39,76 %**. Relativna razlika predstavlja delež aktivnosti, ki se jim Pošta Slovenije d.o.o izogne ob primeru sprejema, že obdelanih pošiljk – pošiljk sortiranih do nivoja dostavne pošte.

V nadaljevanju, je v spodnji tabeli prikazan podroben izračun deleža aktivnosti, ki se jim Pošta Slovenije izogne za storitev: standardno pismo do 20g, navadno pismo do 20 g, navadno pismo nad 20 g do 50 g in dopisnico za 2. dostop.

Tabela: 2. dostop

STORITEV	standardno pismo do 20 g	navadno pismo do 20 g	navadno pismo nad 20 g do 50 g	dopisnica
NAZIV AKTIVNOSTI				
Sprejem na poštah (1-5,14)	0			
Odprava s pošt (28,29)	0			
Priprava vreč za odpravo (32)	0			
Ostale a. povezane s sprejem (50)	0			
Sprejem v PLC (51-132)	0,0176	0,0176	0,0176	0,0220
Usmerjanje svežnjev ipd (133,144)	0,0031	0,0031	0,0036	0,0029
Ročno usmerjanje (134-136,145-149)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Strojno usmerjanje (137-139,148-149)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Prispetje na pošte (162)	0,0029	0,0031	0,0048	0,0025
Vročanje na poštah (163-167)	0,1130	0,1130	0,1130	0,1130
Prehojena pot (188)	0,0212	0,0224	0,0355	0,0177
Prevozi PLC (199-209)	0,0096	0,0101	0,0152	0,0083
Prevozi - pošte/dostava (218,220)	0,0038	0,0039	0,0052	0,0034
Drugi stroški (244,249)	0,0027	0,0027	0,0027	0,0027
SKUPAJ STROŠKI	0,1739	0,1759	0,1975	0,1725
Stroški uprave	0,0200	0,0208	0,0231	0,0203
Stroški WACC	0,0070	0,0073	0,0081	0,0071
SKUPAJ LASTNA CENA	0,2008	0,2040	0,2286	0,1999
POŠTA IZRAČUN STR.CEN	0,2588	0,3289	0,3345	0,3551
DELEŽ AKTIVNOSTI DOSTOPA	-22,39	-37,98	-31,65	-43,70

Pri izračunu deležev aktivnosti in sicer 22,39 % za standardno pismo do 20 g; 37,98 % za navadno pismo do 20 g, 31,65 % za navadno pismo nad 20 g do 50 g in delež 43,70 % za dopisnico, je po računovodskem sistemu Pošte Slovenije Agencija upoštevala stroške naslednjih aktivnosti: sprejem v PLC (51-132), usmerjanje svežnjev ipd (133,144), prispetje na pošte (162), vročanje na poštah (163-167), prehojena pot (188), prevozi PLC (199-209), prevozi - pošte/dostava (218,220), drugi stroški (244,249) in sorazmeren delež stroškov uprave ter stroškov WACC.

Agencija pri izračunu ni upoštevala aktivnosti, ki so povezane s sprejemom in sicer sprejem na poštah (1-5, 14). Namesto aktivnosti, ki so povezane s sprejemom na poštah (1-5, 14) je



Agencija upoštevala aktivnosti, ki so povezane s sprejemom v PLC (51-132) in sicer zato, ker v primeru 1. dostopa Agencija ne more slediti trditvam Pošte Slovenije, da se stroški aktivnosti prenosa ne bodo znižali, ker bi se morali izvesti vsi delovni procesi, ki so zavedeni v Seznamu aktivnosti: ugotavljanje pogojev za prenos, žigosanje znamk oz. lepljenje znamk, zaračunavanje poštnine, vnos v računalnik, izstavitve računa ipd. Pošta Slovenije v svojem ugovoru dodaja še, da bi bilo potrebno dodatno preveriti pravilnost pošiljateljcev, navedenih na pošiljki, pred vnosom pošiljk v računalnik le te sortirati po masnih stopnjah ipd. in navaja, da se sprejem opravi na enak način, kot če pošiljke ne bi bile sortirane oz. da bo porabljeno celo več časa ob sortiranih pošiljkah, kot če ne bi bile sortirane. Agencija navedbe Pošte Slovenije zavrača, ker ob pregledu 10. člena Splošnih pogojev za dostop do poštnega omrežja Pošte Slovenije d.o.o. ugotavlja, da so zavajajoče, ker navajajo delovna opravila za posamičen sprejem pošiljke od »naključnega uporabnika« in ne od izvajalca dostopa, ki mora v skladu s 1. odstavkom 10. člena pravilno nasloviti pošiljke, ki morajo imeti v skladu z 2. odstavkom istega člena v levem zgornjem kotu izpisan pošiljateljcev naslov, v desnem pa oznako »poština plačana pri pošti...«. Tretji odstavek določa, da morajo biti pošiljke povezane v svežnje in vložene v pismarnice in v nadaljevanju mora biti vsak sveženj opremljen s sveženjsko nazivnico s podatki (naziv izvajalca, število pošiljk v svežnju oz. pismarnici, oznako dostavnega okraja ali dostavne pošte ipd.). Pošta Slovenije svojega procesu dela sprejema ob večji količini pošiljk, ki so zložene v pismarnice opremljene z nazivnicami, povezane v svežnje z nazivnicami in opremljene v skladu s Splošnimi pogoji izvajanja univerzalne poštne storitve in Splošnimi pogoji dostopa, ne izvaja, kot ga izvaja ob posamičnem sprejemu pošiljke od »naključnega uporabnika«, kot tudi vsake pošiljke ne tehta, na njih ne lepi poštne znamke, jih ne žigosa in za vsako pošiljko ne izda računa.

Agencija nadalje ni upoštevala aktivnosti odprava s pošt (28, 29), priprava vreč za odpravo (32) in aktivnosti v fazi usmerjanja in sicer strojno usmerjanje (137-139, 148-149) in ročno usmerjanje (134-136, 145-147). Strojnega in ročnega usmerjanja Agencija ni upoštevala, ker nista potrebna ob pošiljkah, ki so že sortirane do nivoja dostavnega okraja. Odprave s pošt in priprave vreč za odprav Agencija ni upoštevala, ker se izrazito nanašata na fazo sprejema na pošti. Z ugotovljenim Agencija zavrača trditve o izračunih, ki ne temeljijo na stroških in so nesorazmerni.

Pošta Slovenije opozarja in očita Agenciji, da pri dodajanju WACC (tehtani povprečni stroški kapitala) ni upoštevala stopnje 4,8 %, ki je določena z metodologijo. Agencija je upoštevala stopnjo tehtanih povprečnih stroškov kapitala 4,8 % in jih je razporedila na celotno količino posamezne storitve kot stroškovnega nosilca, kar je ustrezno razporejanje in ne morebiti, kot pribitek k vsoti povprečnih stroškov.

Tako znaša skupna lastna cena dostopa do omrežja za standardno pismo do 20 g **0,2008 EUR**, za navadno pismo do 20 g **0,2040 EUR**, za navadno pismo nad 20 g do 50 g **0,2286 EUR** in za dopisnico **0,1999 EUR**. Agencija je navedene lastne cene primerjala z izračunano stroškovno ceno Pošte Slovenije za standardno pismo do 20 g, ki znaša **0,2588 EUR**, za navadno pismo do 20 g, ki znaša **0,3289 EUR**, za navadno pismo nad 20g do 50 g, ki znaša **0,3345 EUR** in za dopisnico, ki znaša **0,3551 EUR**. Relativna razlika za standardno pismo do 20 g **22,39 %**, za navadno pismo do 20 g znaša **37,98 %**, za navadno pismo nad 20 g do 50 g znaša **31,65 %** in za dopisnico znaša **43,70 %**. Relativna razlika predstavlja delež aktivnosti, ki se jim Pošta Slovenije d.o.o. izogne ob primeru sprejema, že obdelanih pošiljk – pošiljk sortiranih do nivoja dostavne pošte.

V nadaljevanju, je v spodnji tabeli prikazan podroben izračun deleža aktivnosti, ki se jim Pošta Slovenije izogne za storitev: standardno pismo do 20g, navadno pismo do 20 g,



navadno pismo nad 20 g do 50 g in dopisnico za 3. dostop – pošiljke sortirane do nivoja dostavnega okraja.

Tabela: 3. dostop

STORITEV	standardno pismo do 20 g	navadno pismo do 20 g	navadno pismo nad 20 g do 50 g	dopisnica
NAZIV AKTIVNOSTI				
Sprejem na poštah (1-5, 14)	0	0	0	0
Odprava s pošt (28, 29)	0	0	0	0
Priprava vreč za odpravo (32)	0	0	0	0
Ostale a. povezane s sprejem (50)	0	0	0	0
Sprejem v PLC (51-132)	0,0176	0,0175	0,0176	0,0180
Usmerjanje svežnjev ipd (133, 144)	0	0,0000	0,0000	0,0000
Ročno usmerjanje (134-136, 145-149)	0	0,0000	0,0000	0,0000
Strojno usmerjanje (137-139, 148-149)	0	0,0000	0,0000	0,0000
Prispetje na pošte (162)	0	0,0000	0,0000	0,0000
Vročanje na poštah (163-167)	0,1130	0,1130	0,1130	0,1130
Prehojena pot (188)	0,0212	0,0224	0,0355	0,0177
Prevozi PLC (199-209)	0,0040	0,0042	0,0064	0,0034
Prevozi - pošte/dostava (218, 220)	0,0034	0,0035	0,0046	0,0031
Drugi stroški (244, 249)	0,0027	0,0027	0,0027	0,0027
SKUPAJ STROŠKI	0,1618	0,1633	0,1796	0,1579
Stroški uprave	0,0187	0,0192	0,0209	0,0188
Stroški WACC	0,0065	0,0067	0,0073	0,0066
SKUPAJ LASTNA CENA	0,1870	0,1892	0,2078	0,1834
POŠTA IZRAČUN STR.CEN	0,2588	0,3289	0,3345	0,3551
DELEŽ AKTIVNOSTI DOSTOPA	-27,72	-42,47	-37,89	-48,37

Pri izračunu deležev aktivnosti in sicer 27,72 % za standardno pismo do 20 g; 42,47 % za navadno pismo do 20 g, 37,89 % za navadno pismo nad 20 g do 50 g in delež 48,37 % za dopisnico, je po računovodskem sistemu Pošte Slovenije Agencija upoštevala stroške naslednjih aktivnosti: sprejem v PLC (51-132), vročanje na poštah (163-167), prehojena pot (188), prevozi PLC (199-209), prevozi - pošte/dostava (218, 220), drugi stroški (244, 249) in sorazmeren delež stroškov uprave ter stroškov WACC.

Agencija pri izračunu ni upoštevala aktivnosti, ki so povezane s sprejemom in sicer sprejem na poštah (1-5, 14). Namesto aktivnosti, ki so povezane s sprejemom na poštah (1-5, 14) je Agencija upoštevala aktivnosti, ki so povezane s sprejemom v PLC (51-132) in sicer zato, ker v primeru 1. dostopa Agencija ne more slediti trditvam Pošte Slovenije, da se stroški aktivnosti prenosa ne bodo znižali, ker bi se morali izvesti vsi delovni procesi, ki so zavedeni v Seznamu aktivnosti: ugotavljanje pogojev za prenos, žigosanje znamk oz. lepljenje znamk, zaračunavanje poštne, vnos v računalnik, izstavitve računa ipd. Pošta Slovenije v svojem ugovoru dodaja še, da bi bilo potrebno dodatno preveriti pravilnost pošiljateljcev, navedenih na pošiljki, pred vnosom pošiljk v računalnik le te sortirati po masnih stopnjah ipd. in navaja, da se sprejem opravi na enak način, kot če pošiljke ne bi bile sortirane oz. da bo porabljeno celo več časa ob sortiranih pošiljkah, kot če ne bi bile sortirane. Agencija navedbe Pošte



Slovenije zavrača, ker ob pregledu 10. člena Splošnih pogojev za dostop do poštnega omrežja Pošte Slovenije d.o.o. ugotavlja, da so zavajajoče, ker navajajo delovna opravila za posamičen sprejem pošiljke od »naključnega uporabnika« in ne od izvajalca dostopa, ki mora v skladu s 1. odstavkom 10. člena pravilno nasloviti pošiljke, ki morajo imeti v skladu z 2. odstavkom istega člena v levem zgornjem kotu izpisan pošiljateljov naslov, v desnem pa oznako »poština plačana pri pošti...«. Tretji odstavek določa, da morajo biti pošiljke povezane v svežnje in vložene v pismarnice in v nadaljevanju mora biti vsak sveženj opremljen s sveženjsko nazivnico s podatki (naziv izvajalca, število pošilk v svežnju oz. pismarnici, oznako dostavnega okraja ali dostavne pošte ipd.). Pošta Slovenije svojega procesu dela sprejema ob večji količini pošilk, ki so zložene v pismarnice opremljene z nazivnicami, povezane v svežnje z nazivnicami in opremljene v skladu s Splošnimi pogoji izvajanja univerzalne poštne storitve in Splošnimi pogoji dostopa, ne izvaja, kot ga izvaja ob posamičnem sprejemu pošiljke od »naključnega uporabnika«, kot tudi vsake pošiljke ne tehta, na njih ne lepi poštних znamk, jih ne žigosa in za vsako pošiljko ne izda računa.

Agencija nadalje ni upoštevala aktivnosti odprava s pošt (28, 29), priprava vreč za odpravo (32) in aktivnosti v fazi usmerjanja in sicer usmerjanje pismarnic, vreč, svežnje in zabojnikov v PLC (133, 144), strojno usmerjanje (137-139, 148-149) in ročno usmerjanje (134-136, 145-147). Strojnega in ročnega usmerjanja Agencija ni upoštevala, ker nista potrebna ob pošilkah, ki so že sortirane do nivoja dostavnega okraja, kot tudi ne usmerjanja pismarnic, vreč, svežnje in zabojnikov v PLC, ker se dostop oz. prevzem pošilk izvrši na posamezni dostavni pošti in ne v PLC, ker pomeni, da te pošiljke nikoli ne pridejo v PLC. Odprave s pošt in priprave vreč za odpravo Agencija ni upoštevala, ker se izrazito nanašata na fazo sprejema na pošti. Z ugotovljenim Agencija zavrača trditve o izračunih, ki ne temeljijo na stroških in so nesorazmerni.

Pošta Slovenije opozarja in očita Agenciji, da pri dodajanju WACC (tehtani povprečni stroški kapitala) ni upoštevala stopnje 4,8 %, ki je določena z metodologijo. Agencija je upoštevala stopnjo tehtanih povprečnih stroškov kapitala 4,8 % in jih je razporedila na celotno količino posamezne storitve kot stroškovnega nosilca, kar je ustrezno razporejanje in ne morebiti, kot pribitek k vsoti povprečnih stroškov.

Tako znaša skupna lastna cena dostopa do omrežja za standardno pismo do 20 g **0,1870 EUR**, za navadno pismo do 20 g **0,1892 EUR**, za navadno pismo nad 20 g do 50 g **0,2078 EUR** in za dopisnico **0,1834 EUR**. Agencija je navedene lastne cene primerjala z izračunano stroškovno ceno Pošte Slovenije za standardno pismo do 20 g, ki znaša **0,2588 EUR**, za navadno pismo do 20 g, ki znaša **0,3289 EUR**, za navadno pismo nad 20 g do 50 g, ki znaša **0,3345 EUR** in za dopisnico, ki znaša **0,3551 EUR**. Relativna razlika za standardno pismo do 20 g **27,72 %**, za navadno pismo do 20 g znaša **42,47 %**, za navadno pismo nad 20 g do 50 g znaša **37,89 %** in za dopisnico znaša **48,37 %**. Relativna razlika predstavlja delež aktivnosti, ki se jim Pošta Slovenije izogne ob primeru sprejema, že obdelanih pošilk – pošilk sortiranih do nivoja dostavne pošte.

Ostali ugovori Pošte Slovenije glede izračunov so bili:

- različnost izračunov Agencije in Pošte Slovenije,
- delni izogib stroškov s strani Pošte Slovenije in utemeljevanje s spremenljivimi in stalnimi stroški,
- nepreglednost izračunov,
- problematika maloprodajnih cen,
- računska nepravilnost izračunov Agencije.

Agencija se strinja glede različnosti izračunov Agencije in Pošte Slovenije, kar je razložila pri vsakem posamičnem nivoju dostopa za vsako od storitev.

Agencija ne sprejema utemeljitev Pošte Slovenije glede delnega izogiba stroškov in utemeljevanja s spremenljivimi in stalnimi stroški, ker je to uvajanje novih metod, ki jih metodologija računovodskega sistema Pošte Slovenije ne pozna, ni revidirana s strani neodvisne inštitucije in ni preverljiva.

Agencija je v pozivu razkrila svoje izračune do zadnje podrobnosti. Prav tako so izračuni pregledni in transparentni, Pošta Slovenije pa je bila z njimi v celoti seznanjena.

Agencija v postopku po uradni dolžnosti na podlagi 7. odstavka 32. člena ostaja na stališču, da morajo biti cene dostopa do omrežja v skladu z zahtevami Zakona o poštnih storitvah.

Glede na zgoraj predstavljene izračune je agencija za vse tri vrste dostopa določila, za kakšen odstotek mora Pošta Slovenije znižati svoje cene za dostop do omrežja, da bi na ta način zadostila zakonski zahtevi po stroškovnih cenah iz 1. odstavka 32. člena. Navedeni odstotki izražajo strošek, ki se mu Pošta Slovenije izogne, ker določene aktivnosti pri prenosu poštne pošiljke ne opravi:

Tabela: Delež aktivnosti v strukturi stroškovne cene dostopa do omrežja Pošte Slovenije d.o.o, ki se jim Pošta Slovenije izogne v primeru dostopa do omrežja izvajalca zamenljivih storitev, prikazanih za posamezen proizvod/storitev

	Standardno pismo	Navadno pismo do 20 g	Navadno pismo nad 20 g do 50 g	Dopisnica
1. dostop	16,82 %	33,69 %	27,45 %	39,76 %
2. dostop	22,39 %	37,98 %	31,65 %	43,70 %
3. dostop	27,72 %	42,47 %	37,89 %	48,37 %

Pošta Slovenije mora zato uveljaviti cene dostopa do poštnega omrežja v skladu z izračunanimi deleži aktivnosti (v določenem %), ki predstavljajo del stroškov, ki se jim izogne. Ta delež se odšteje od veljavnih (maloprodajnih) cen za pošiljke korespondence do 50 g iz sklopa univerzalne poštne storitve. Navedeno torej pomeni, da mora izvajalcem zamenljivih storitev ponuditi cene, ki bodo za posamezno **pošiljko korespondence** (t.j. standardno pismo, navadno pismo do 20 g, navadno pismo nad 20 g do 50 g in dopisnico) na posameznem nivoju **dostopa** (t.j. 1. dostop, 2. dostop in 3. dostop) nižje najmanj za odstotek, prikazan v zgornji tabeli. Ker so izračunane cene izražene relativno glede na (maloprodajne) cene univerzalne storitev bo Pošta Slovenije morala cene dostopa spremeniti ob vsaki spremembi cen univerzalne poštne storitve, tako, da odstotek iz prejšnje točke izreka vedno odšteje od aktualne cene univerzalne poštne storitve

Naložitev stroškovnih cen je nujen ukrep za zagotovitev konkurence na liberaliziranem trgu poštnih storitev. Na ta način se omogoča alternativnim ponudnikom poštnih storitev (to so izvajalci zamenljivih storitev), da vstopijo na trg in pričnejo izvajati poštne storitve ter z njimi konkurirati izvajalcu univerzalne storitve. Alternativni ponudnik poštnih storitev namreč za zagotavljanje prenosa poštnih pošilk nujno potrebujejo dele omrežja Pošte Slovenije. V kolikor so cene, ki jih Pošta Slovenije izvajalcem zamenljivih storitev ponudi za dostop do omrežja nad njenimi dejanskimi stroški, se s tem ovira razvoj učinkovite konkurence na trgu. Razvoj konkurence na liberaliziranem trgu pa je eden od pglavitnih ciljev, ki jih na podlagi Direktive 97/67/ES in Direktive 2008/6/ES zasleduje ZPSto-2. Iz tega vidika je torej prilagoditve cen, ki jo je naložila Agencija, sorazmeren ukrep, ki zasleduje dostopnost do poštnega omrežja.



APEK

V postopku stroški niso nastali, zato je bilo treba odločiti tako, kot izhaja iz tretje točke izreka.

Pravni pouk:

Zoper predmetno odločbo je v skladu s petim odstavkom 56. člena Zakona o poštnih storitvah (Ur. l. RS, št. 51/2009 in 77/2010) zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu. Upravni spor je mogoče sprožiti v roku 30 dni od vročitve odločbe. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. Tožbo se lahko vloži neposredno pri sodišču ali pošlje priporočeno po pošti. Tožba se vloži v treh izvodih, priložiti pa je treba to odločbo v izvirniku ali overjenem prepisu.



Pooblaščen osebja agencije:
Rajko Jerenec

Vročiti:

- naslovniku, v skladu z ZUP,
- arhiv, tu.